

Programa del primer Congrés Català de Geografia

Consell d'honor del primer Congrés Català de Geografia

Jordi PUJOL i SOLEY

President de la Generalitat de Catalunya

Josep GOMIS i MARTÍ

Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya

Joaquim MOLINS i AMAT

Conseller de Política Territorial i d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya

Joan GUITART i AGELL

Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Josep Mª BRICALL i MASIP

Rector de la Universitat de Barcelona

Josep Mª VALLÈS i CASADEVALL

Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona

Gabriel FERRATÉ i PASCUAL

Rector de la Universitat Politècnica de Catalunya

Enric ARGULLOL i MURGADES

President de la Comissió Gestora de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona

Manuel ROYES i VILA

President de la Diputació de Barcelona

Joan PUJALS i VALLVÉ

President de la Diputació de Tarragona

Pasqual MARAGALL i MIRA

Alcalde de Barcelona

Emili GIRALT i RAVENTÓS

President de l'Institut d'Estudis Catalans

Consell científic assessor del Primer Congrés Català de Geografia

Modest BATLLE i GIRONA

Departament d'Infraestructures del Transport i del Territori (Universitat Politècnica de Catalunya)

Joan BECAT

Centre de Recerques i d'Estudis Catalans (Perpinyà)

Maria de BOLÒS i CAPDEVILA

Servei de Gestió i Evolució del Paisatge (Universitat de Barcelona)

Joan BUSQUETS i GRAU

Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori (Universitat Politècnica de Catalunya)

Anna M. CABRÉ i PLA

Centre d'Estudis Demogràfics (Universitat Autònoma de Barcelona)

Josep COSTA i MAS

Departament de Geografia Humana (Universitat d'Alacant)

Lourdes FEIXA i LAPEDRA

Direcció General de Planificació i Acció Territorial de la Generalitat de Catalunya

Jean-Marc HOLZ

Departament de Geografia (Universitat de Perpinyà)

Diego LÓPEZ BONILLO

Departament de Geografia, Història i Filosofia (Divisió VII de la Universitat de Barcelona, Tarragona)

Francesc LÓPEZ i PALOMEQUE

Departament de Geografia i d'Història (Divisió VI de la Universitat de Barcelona, Lleida)

Jaume MASSÓ i CARTAGENA

Institut Cartogràfic de Catalunya

Xavier MATEU i LLEVADOT

Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya

Oriol NEL·LO i COLOM

Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona

Joan NOGUÉ i FONT

Departament de Geografia (Estudi General de Girona, Universitat Autònoma de Barcelona)

Vicent ORTELLS i CHABRERA

Departament de Geografia del Col·legi Universitari de Castelló de la Plana

Tomàs POU i VIVER

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Isabel PUJADAS i RUBIES

Departament de Geografia Humana (Universitat de Barcelona)

José Miguel RASO i NADAL

Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional (Universitat de Barcelona)

Pere A. SALVÀ i TOMÀS

Departament de les Ciències de la Terra (Universitat de les Illes Balears)

Joan VILÀ i VALENTÍ

Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona

Maria VILLANUEVA i MARGALEF

Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona

DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA (UNIVERSITAT DE VALÈNCIA)

Comitè organitzador del Primer Congrés Català de Geografia

Lluís CASASSAS i SIMÓ

president de la Societat Catalana de Geografia

M. Dolors GARCIA i RAMON

vice-presidenta de la Societat Catalana de Geografia

Enric BERTRAN i GONZÀLEZ

secretari de la Societat Catalana de Geografia

Vicenç BIETE i FARRÉ

tresorer de la Societat Catalana de Geografia i

Rosa ASCON i BORRÀS

Joaquim CABEZA i VALLS

Montserrat CUXART i TREMPES

Roser MAJORAL i MOLINÉ

Enric MENDIZÀBAL i RIERA

Joan TORT i DONADA

vocals de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia

Coordinadors locals

MANRESA

Josep OLIVERAS i SAMITIER

Joan TORT i DONADA

GIRONA

Joan NOGUÉ i FONT

M. Dolors GARCIA i RAMON

TARRAGONA

Diego LÓPEZ BONILLO

Enric BERTRAN i GONZÀLEZ

VIC

M. Carme MONTANER i GARCIA
Enric MENDIZÀBAL i RIERA

SABADELL

Assumpta JANÉ i RENAU
Montserrat CUXART i TREMPES

VILANOVA I LA GELTRÚ

Montserrat COMES i GÜELL
Vicenç BIETE i FARRÉ

TERRASSA

Xavier MARCET i GISBERT
Joaquim CABEZA i VALLS

LLEIDA

Ramon MORELL
Joan VILAGRASSA i IBARZ
Roser MAJORAL i MOLINÉ

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Maria VILLANUEVA i MARGALEF
Rosa ASCON i BORRÀS

Ens col·laboradors del Primer Congrés Català de Geografia

Ajuntament de Barcelona
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
Ajuntament de Girona
Ajuntament de Lleida
Ajuntament de Manresa
Ajuntament de Palafrugell
Ajuntament de Prat de Llobregat
Ajuntament de Sabadell
Ajuntament de la Seu d'Urgell
Ajuntament de Terrassa
Ajuntament de Vic
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Arxiu Biblioteca Episcopal de Vic
Arxiu Històric de Sabadell
Ateneu Cultural de Manresa
Banc de Sabadell
Biblioteca Museu Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú)
Caixa de Girona

Caixa de Sabadell
Cambra de Comerç i d'Indústria (Sabadell)
Cambra de la Propietat Urbana de Sabadell
Centre d'Estudis i Recerques Culturals (Diputació de Barcelona)
Centre d'Estudis Socials d'Osona
Centre Excursionista de CatalunyaCentre Internacional d'Estudis Urbans
Centre de Lectura de Reus
Centre Metal·lúrgic de Sabadell
Centres Universitaris del Camp de Tarragona
Col·legi de Doctors i Llicenciats (Sabadell)
Col·legi de Doctors i Llicenciats (Terrassa)
Col·legi Oficial d'Arquitectes (Tarragona)
Consell Comarcal del Bages
Departament de Benestar Social (Ajuntament de Vic)
Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya)
Departament de Governació (Generalitat de Catalunya)
Departament de Política Territorial i Obres Públiques (Generalitat de Catalunya)
Diputació de Barcelona
Diputació de Tarragona
Escola de Mestres de Sant Cugat (Universitat Autònoma de Barcelona)
Escola de Mestres d'Osona
Escola Tècnica Superior de Telecomunicacions (Vilanova i la Geltrú)
Estudi General de Girona
Estudi General de Lleida
Estudis Universitaris de Vic
Facultat de Filosofia i Lletres (Tarragona)
Facultat de Lletres (Lleida)
Fundació Bofill (Barcelona)
Fundació Bosch i Cardellach (Sabadell)
Gremi de Fabricants de Sabadell
Institut de Batxillerat de Tortosa
Institut Cartogràfic de Catalunya
Institut d'Estudis Catalans
Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida
Institut d'Estudis Penedesencs
Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona
Secció de Lletres de l'Estudi General (Girona)
Universitat de Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya
Unió Excursionista de Sabadell

Conferenciantes i ponents del 1r Congrés Català de Geografia

Pau ALEGRE i NADAL, Universitat Autònoma de Barcelona
Rosa ASCON i BORRÀS, Universitat Autònoma de Barcelona
Bartomeu BARCELÓ i PONS, Universitat de les Illes Balears

Joan BECAT, Universitat de Perpinyà
Mireia BELIL i BOLADERAS, Centre Internacional d'Estudis Urbans
Pilar BENEJAM i ARQUIMBAU, Universitat Autònoma de Barcelona
Jordi BORJA i SEBASTIÀ, Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona
Anna CABRÉ i PLA, Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona
Josep M. CARRERAS i PUIGDENGOLAS, Sindicatura de Comptes de Catalunya
Lluís CASASSAS i SIMÓ, Universitat de Barcelona
Paul CLAVAL, Université Paris-Sorbonne
Pilar COMAS i SOLÉ, Universitat Autònoma de Barcelona
Juli ESTEBAN i NOGUERA, Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona
M. Dolors GARCIA i RAMON, Universitat Autònoma de Barcelona
Rafael GIMÉNEZ i CAPDEVILA, Institut Català pel Desenvolupament del Transport (Generalitat de Catalunya)
Antonio GÓMEZ ORTIZ, Universitat de Barcelona
Peter GOULD, Pennsylvania State University
Agustín HERNANDO RICA, Universitat de Barcelona
Francesc LÓPEZ i PALOMEQUE, Estudi General de Lleida (Universitat de Barcelona)
Roser MAJORAL i MOLINÉ, Universitat de Barcelona
Enric MENDIZÀBAL i RIERA, Centre d'Estudis Demogràfics (Universitat Autònoma de Barcelona)
Miquel de MORAGAS i SPA, Universitat Autònoma de Barcelona
Francesc NADAL i PIQUÉ, Universitat de Barcelona
Oriol NEL-LO i COLOM, Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona
Josep OLIVERAS i SAMITIER, Centres Universitaris del Camp de Tarragona (Universitat de Barcelona)
Nicolás ORTEGA CANTERO, Universidad Autónoma de Madrid
Martí PARELLADA i SABATA, Universitat de Barcelona
Isabel PUJADAS i RUBIES, Centre d'Estudis Demogràfics i Universitat de Barcelona
Manuel RIBAS i PIERA, Universitat Politècnica de Catalunya
Pilar RIERA i FIGUERAS, Universitat Autònoma de Barcelona
Josep ROIG i MARTÍ, Universitat de Barcelona
Vicenç ROSSELLÓ i VERGER, Universitat de València
Joan-Eugeni SÀNCHEZ i PÉREZ, Universitat de Barcelona
Josep SERRA i BATISTE, Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona
Antoni TULLA i PUJOL, Universitat Autònoma de Barcelona
Tomàs VIDAL i BENDITO, Centres Universitaris del Camp de Tarragona (Universitat de Barcelona)
Joan VILÀ i VALENTÍ, Universitat de Barcelona

Primer Congrés Català de Geografia

PROGRAMA

Dilluns, 11 març 1991

A partir de les 10 h, inscripcions, recepció de congressistes i repartiment de documentació al local de l'Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme, número 47, Barcelona.

19,30 h **SESSIÓ INAUGURAL DEL PRIMER CONGRÉS CATALÀ DE GEOGRAFIA** a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, amb assistència d'autoritats.

Conferència. Lluís CASASSAS i SIMÓ, president de la Societat Catalana de Geografia: *La continuïtat de la geografia catalana.*

ELS GRUPS TEMÀTICS

Dimarts, 12 març 1991

a MANRESA

I. El pensament geogràfic

(Sortida de Barcelona a les 8,45 h de la plaça de la Universitat)

10,30 h *Recepció* dels congressistes.

Visita guiada en autocar a la part central del Pla de Bages: Santpedor, Sallent, Sant Fruitós, Sant Benet.

14,30 h Dinar ofert pel Consell Comarcal del Bages.

16,30 h *Inauguració i visita* de l'exposició *Visió actual de la Cartografia* organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya amb motiu del I Congrés Català de Geografia, amb la col·laboració del Consell Comarcal del Bages, a la Sala de l'Ateneu Cultural de Manresa.

17,30 h *Debat* sobre la *Problemàtica actual del Bages* a la Sala Plana de l'Om de Manresa, amb la participació de tècnics del Consell Comarcal.

19,15 h *Exposició*, a l'Ajuntament de Manresa, referent als Plans Comarcals, organitzada amb motiu del I Congrés Català de Geografia.

20 h *Conferència.* Doctor Joan VILÀ i VALENTÍ de la Universitat de Barcelona: *El pensament geogràfic*, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de Manresa.

Col·laboren en l'organització d'aquests actes:

Consell Comarcal del Bages

Ajuntament de Manresa

Ateneu Cultural

Coordinen: Josep Oliveras dels Centres Universitaris del Camp de Tarragona i Joan Tort de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

a GIRONA

II. La política i l'ordenament del territori

(Sortida de Barcelona a les 9 h de la plaça de la Universitat)

- 11 h *Recepció i benvinguda* al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Girona per part de l'alcalde de la ciutat senyor Joaquim Nadal.
- 11,15 h *Explicació* sobre el plànol del Pla General d'Ordenació Urbana de la ciutat de Girona a cura del Sr. Alcalde.
- 12 h *Recorregut* guiat en autocar pel Pla de Girona. S'analitzaran els punts i les àrees més conflictives.
- 14,30 h Dinar
- 16,40 h *Inauguració i visita* de l'exposició *Visió actual de la Cartografia* organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya amb motiu del I Congrés Català de Geografia. L'exposició serà instal·lada al Departament de Geografia de l'Estudi General de Girona.
- 17,20 h *Recepció i explicació* sobre el tema *Girona: Universitat i futur* per part del senyor Josep M. Nadal, director de l'Estudi General de Girona.
Visita guiada al nou campus universitari del Barri Vell.
- 19 h *Conferència*. Jordi BORJA i SEBASTIÀ, sociòleg, de la Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona: *La política i l'ordenament del territori*, a la Fontana d'Or al carrer de Ciutadans de Girona.

Col·laboren en l'organització d'aquests actes:

Ajuntament de Girona
Estudi General de Girona
Caixa de Girona

Coordinen: Departament de Geografia de l'Estudi General de Girona, professor Joan Nogué i Font, i doctora M. Dolors Garcia i Ramon, vicepresidenta de la Societat Catalana de Geografia.

a TARRAGONA

III. La diversitat de les bases en l'ordenament del territori

(Sortida de Barcelona a les 8,30 h de la plaça de la Universitat)

- 10 h *Recepció* de congressistes a la seu dels Centres Universitaris del Camp de Tarragona (plaça Imperial Tarraco, número 1, Tarragona) per part de la presidenta de la Divisió doctora Joana Noguera i Arrom.
- 10,30 h *Conferència*. Doctor Vicenç ROSSELLÓ i VERGER de la Universitat de València: *El component físic en l'ús de l'espai als Països Catalans*, a la Sala d'Actes de la Facultat de Filosofia i Lletres (plaça Imperial Tarraco).

- 11,40 h *Inauguració i visita* de l'exposició *Visió actual de la cartografia* organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya amb motiu del Primer Congrés Català de Geografia, a la Facultat de Filosofia i Lletres.
- 12 h *Visita* guiada en autocar als polígons industrials dels voltants de Tarragona.
- 14,30 h Dinar.
- 17,30 h Conferència a càrrec de l'arquitecte Ramon Aloguín: *Una experiència de planejament supramunicipal: El projecte dels 21 municipis del Camp de Tarragona* a la Sala d'Actes de la Facultat de Filosofia i Lletres (plaça Imperial Tàrraco, número 1).
- 20 h *Recepció* a la Diputació de Tarragona (passeig de Sant Antoni, número 100) per part del seu president, senyor Joan Pujals i Vallvé. Presentació del llibre inèdit de Josep Iglésies *Escrits diversos de geografia* editat per la Diputació de Tarragona i la Societat Catalana de Geografia en ocasió del Primer Congrés Català de Geografia.

Col·laboren en l'organització d'aquests actes

Diputació de Tarragona

Universitat de Barcelona. Divisió dels Centres Universitaris del Camp de Tarragona. Departament de Geografia, Història i Filosofia

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Tarragona.

Coordinen: Departament de Geografia, Història i Filosofia, el professor Diego López Bonillo, i Enric Bertran i González, secretari de la Societat Catalana de Geografia.

a VIC

IV. La població i el poblament (Sortida de Barcelona a les 8,40 h de la plaça de la Universitat)

- 10,30 h *Rebuda* a l'Escola de Mestres dels Estudis Universitaris de Vic pel seu director, doctor Ricard Torrents.
Inauguració i visita de l'exposició *Visió actual de la cartografia* organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya amb motiu del Primer Congrés Català de Geografia.
- 11 h *Conferència*. Doctora Anna M. CABRÉ i PLA del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Població i poblament*, a la Sala d'Actes de l'Escola de Mestres de Vic (carrer de Miramargés, s/n).
- 13 h *Recepció* a l'Ajuntament de Vic per part de l'alcalde de la ciutat senyor Pere Girbau i altres membres del Consistori
- 14 h Dinar ofert per l'ajuntament
- 16 h *Visita* a l'Arxiu-Biblioteca Episcopal de Vic (plaça de Santa Maria, 1, Vic) acompanyats pel seu director, doctor Gros.
- 17,30 h *Visita* al centre històric de la ciutat i a l'*Exposició sobre la població i el poblament* organitzada amb motiu del Primer Congrés Català de Geografia.

Col·laboren en l'organització d'aquests actes

Ajuntament de Vic

Departament de Benestar Social de l'Ajuntament de Vic

Estudis Universitaris de Vic

Escola de Mestres d'Osona (EUV)

Arxiu-Biblioteca Episcopal

Centre d'Estudis Socials d'Osona

Coordinen: Maria del Carme Montaner i Garcia, de la Cartoteca de Catalunya (Institut Cartogràfic de Catalunya) i Enric Mendizàbal i Riera de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

a SABADELL

V. L'economia i el territori

(Sortida de Barcelona a les 8,30 h de la plaça de la Universitat)

- 9,30 h *Recepció* dels congressistes per la regidora d'Urbanisme i d'Obres de l'Ajuntament de Sabadell, Sra. M. Dolors Calvet i Puig.
- 10 h *Visita* guiada en autocar per sectors de la ciutat en transformació: la zona sud amb àrees d'expansió industrial i residencial consolidades, les àrees noves de promoció municipal, els sectors esportius municipals, etc.
- Esmorzar
- Visita al barri rehabilitat de Sant Oleguer i la plaça Llonch, a l'àrea de renovació urbana del carrer Tres Creus, a la futura Escola Universitària d'Informàtica, al sector nord de la ciutat (àrea hospitalària del Taulí, plaça d'Espanya, ronda Collsalarca, etc.), als sectors d'expansió urbana dels anys 60 i 70 i a les àrees de baixa densitat de promoció privada recent.
- Visita a l'àrea periurbana del nord de Sabadell (bosc de can Deu, conreus de ca l'Argeleguet, ca n'Ustrell, Mas Canals), recorregut per l'Eix Comercial del barri de ca n'Oriac, avinguda de Matadepera, avinguda de la Concòrdia i Eix Macià i parc de Catalunya.
- S'acaba la visita per l'eix nou de renovació urbana de la ronda Zamenhof.
- 14,30 h Dinar ofert per l'Ajuntament de Sabadell al restaurant Urpí.
- 16,30 h *Recorregut* pel sector central de la ciutat.
- 17,15 h *Visita* de les exposicions del Casal Pere Quart (la Rambla de Sabadell, número 69) organitzades en ocasió del I Congrés Català de Geografia:
- La immigració a Sabadell, 1940-1970. Material per a una exposició.* A cura de l'Arxiu Històric de Sabadell (responsable sr. Josep M. Benaul). Visita, a la planta baixa, de dilluns a divendres de 5 a 8 de la tarda; els dissabtes de 6 a 9 de la tarda i els festius de les 11 a les 14, dels dies 8 al 22 de març.
- Pau Vila, un geògraf sabadellenc a Amèrica*, amb material del llegat Pau Vila, a cura de la Fundació Bosch i Cardellach (responsables senyors Ferran Ibàñez, Joan Farrell i Assumpta Jané). Visita al primer pis, de dilluns a divendres, de

5 a 8 de la tarda; els dissabtes de 6 a 9 de la tarda i els festius de les 11 a les 14 dels dies 8 al 22 de març.

Visió actual de la Cartografia, amb material cedit per l'Institut Cartogràfic de Catalunya. Comentaris per tècnics de l'Institut.

- 19 h *Conferència*. Doctor Bartomeu BARCELÓ i PONS de la Universitat de les Illes Balears: *Les relacions entre l'economia i el territori*, a la Sala d'Actes del Casal Pere Quart (la Rambla de Sabadell, número 69).

Col·laboren en l'organització d'aquests actes

Ajuntament de Sabadell
Caixa de Sabadell
Banc de Sabadell
Cambra de Comerç i d'Indústria de Sabadell
Centre Metal·lúrgic de Sabadell
Col·legi de Doctors i Llicenciats (Sabadell)
Consell Intersectorial d'Empresaris
Fundació Bosch i Cardellach
Gremi de Fabricants de Sabadell
Unió Excursionista de Sabadell

Coordinen: Assumpta Jané i Renau, geògrafa i Montserrat Cuxart i Tremps de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

a VILANOVA I LA GELTRÚ

VI. La tecnologia de les comunicacions i la creació d'espais

(Sortida de Barcelona a les 9,15 h de la plaça de la Universitat)

- 10,15 h *Recepció* dels congressistes a la Biblioteca-Museu Víctor Balaguer (avinguda Víctor Balaguer, s/n, Vilanova i la Geltrú).
- 10,30 h *Conferència* a càrrec del Professor Antoni Bruquetas i Ibars de l'Escola Tècnica Superior de Telecomunicacions de Barcelona (Universitat Politècnica de Catalunya), Departament de Teoria de Senyals i Comunicacions: *Confeció de mapes mitjançant radar i via satèl·lit (Remote sensing)* a la Sala d'Actes de l'Escola de Telecomunicacions (avinguda Víctor Balaguer, s/n).
- 12 h *Recepció* a l'Ajuntament per part de l'alcalde senyor Jaume Casanovas.
Exposició de plans i de mapes que reflecteixen l'evolució urbanística de la ciutat.
Debat sobre les comunicacions a la comarca, sobre les pedreres de Garraf, l'autopista i les seves repercussions, relacions intra-regionals, etc. El ponent del debat serà el senyor Miquel Orriols, cap del Servei d'Urbanisme de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.
- 14,15 h Dinar ofert per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
- 16,30 h *Visita* de la zona litoral de la ciutat i al Museu del Ferrocarril.
- 18,15 h *Presentació* del mapa de Garraf i l'aplicació de la toponímia corresponent. Po-

ment: Institut d'Estudis Penedesencs, president senyor Esteve Cruaïnes. L'acte serà a la Biblioteca-Museu Balaguer.

- 18,40 h *Inauguració i visita* a l'exposició *Visió actual de la Cartografia* organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya amb motiu del I Congrés Català de Geografia.
- 19,15 h *Conferència*. Professor doctor Miquel de MORAGAS i SPA de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Tecnologia de la comunicació i la creació d'espais: Dels satèl·lits a les televisions locals*, a la Sala d'Actes de la Biblioteca-Museu Víctor Balaguer (avinguda V. Balaguer, s/n, Vilanova).

Col·laboren en l'organització d'aquests actes
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Biblioteca-Museu Víctor Balaguer
Universitat Politècnica de Catalunya
Escola Tècnica Superior de Telecomunicacions
Institut d'Estudis Penedesencs

Coordinen: Montserrat Comes i Güell, directora de la Biblioteca Víctor Balaguer, i Vicenç Bieta i Farré, tesorero de la Societat Catalana de Geografia.

a TERRASSA

VII. El fet metropolità (Sortida de Barcelona a les 9 h de la plaça de la Universitat)

- 10 h *Recepció* dels congressistes a l'ajuntament de Terrassa per les autoritats locals.
- 10,30 h *Visita*, comentada pel senyor Xavier Marcet de l'Ajuntament de Terrassa, a les transformacions de la ciutat industrial i al Museu de la Ciència i de la Tècnica, situat al vell Va por Aymerich i Amat, a la Rambla d'Egara s/n.
Estudi de la reconversió de l'ús dels edificis industrials i comercials antics.
- 12,30 h *Presentació* pel senyor Antoni Prunés, tinent d'alcalde d'Urbanisme de l'Ajuntament de Terrassa, del projecte *Terrassa al Quadrat* de transformació del centre urbà. L'acte se celebrarà a la Casa-Museu Alegre de Sagrera, al carrer Font vella, s/n.
- 14 h Dinar a la casa Alegre de Sagrera, ofert per l'Ajuntament de Terrassa.
- 16,15 h *Visita* comentada de les Esglésies de Sant Pere de Terrassa dels segles VI al XII i al seu barri.
- 18 h *Inauguració i visita* de les exposicions de la Sala Moncunill (plaça Diró, s/n) organitzades en ocasió del Primer Congrés Català de Geografia:
El debat comarcal al Vallès a cura de l'Ajuntament de Terrassa
Visió actual de la cartografia a cura de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.
- 19,30 h *Conferència*. El senyor Juli ESTEBAN i NOGUERA de la Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona: *El fet metropolità* a la Sala Moncunill (plaça Diró, s/n)

Col·laboren en l'organització d'aquestes actes
Ajuntament de Terrassa
Col·legi de Doctors i Llicenciats de Terrassa

Coordinen: Xavier Marcet i Gisbert, regidor de l'Ajuntament de Terrassa, i Joaquim Cabeza i Valls, de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

a LLEIDA

VIII. Les relacions de Catalunya amb l'exterior

(Sortida de Barcelona a les 8 h de la plaça de la Universitat)

- 10,30 h Trobada a la plaça de Sant Joan, a Lleida.
Visita del casc antic de la ciutat i a la Seu a càrrec de tècnics de l'Ajuntament.
- 12 h *Inauguració i visita* de l'exposició *Visió actual de la Cartografia* organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya en motiu del I Congrés Català de Geografia. L'exposició serà a l'Estudi General de Lleida, carrer Bisbe Messeguer.
- 12,30 h *Conferència*. L'economista Josep M. CARRERAS i PUIGDENGOLAS: *Les relacions de Catalunya amb l'exterior*, a la Sala d'Actes de l'Estudi General de Lleida (antic seminari, carrer Bisbe Messeguer, s/n, Lleida).
- 14,30 h Dinar ofert per l'excel·lentíssim Ajuntament de Lleida.
- 17 h *Recepció* als congressistes per part de l'alcalde de la ciutat, sr. Antoni Siurana, a la Sala de Sessions de la Paeria.
Explicació, efectuada per tècnics municipals, de la problemàtica urbanística i del creixement de la ciutat i la seva expansió.

Col·laboren en l'organització d'aquests actes

Ajuntament de Lleida
Estudi General de Lleida (Universitat de Barcelona)
Departament de Geografia
Institut d'Estudis Ilerdenses de la Diputació de Lleida

Coordinen: Ramon Morell, economista, professor del Departament de Geografia i Història de l'Estudi General de Lleida, Joan Vilagrassa, geògraf, degà de la Facultat de Lletres de l'Estudi General de Lleida i Roser Majoral, catedràtica de Geografia i membre de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

a CERDANYOLA DEL VALLÈS

IX. La didàctica i la metodologia de la geografia

(Sortida de Barcelona a les 9,15 h de la plaça de la Universitat)

- 10 h *Recepció* a la Facultat de Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona pel Vice-rector de Relacions Institucionals.
- 10,15 h *Conferència*. La doctora Pilar BENEJAM i ARQUIMBAU de la Universitat

Autònoma de Barcelona: *La incorporació del constructivisme a la didàctica de la geografia. Els canvis que comporta*, amb assistència del Vice-rector, a la Sala d'Actes de la Facultat de Lletres.

- 12 h *Visita* al Campus Universitari de Bellaterra.
- 13 h *Visita* de les exposicions organitzades amb motiu del I Congrés Català de Geografia, a la Biblioteca de Formació del Professorat de la Universitat Autònoma de Barcelona:
Materials per a l'ensenyament de la geografia a cura de l'Escola de Mestres de la Universitat Autònoma de Barcelona
Visió actual de la cartografia a cura de l'Institut Cartogràfic de Catalunya
- 14,30 h Dinar a Cerdanyola ofert per l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, amb assistència de l'alcalde senyor Celestí Sánchez i de la regidora d'ensenyament.
- 16 h *Visita* del Centre de Recursos Pedagògics de Can Coll del Parc Metropolità de Collserola.

Col·laboren en l'organització d'aquests actes
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
Universitat Autònoma de Barcelona
Escola de Mestres de Sant Cugat (UAB)
Departament de Geografia (UAB)

Coordinen: Les professores de la Universitat Autònoma de Barcelona Maria Villanueva i Rosa Ascon, de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

Ponències i comunicacions

Dimecres, 13 març 1991

a BARCELONA, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme, número 47

- 9,30 h Sessió presidida per Josefina Gómez Mendoza de la Universidad Autónoma de Madrid.
Francesc NADAL i PIQUÉ de la Universitat de Barcelona: *El pensament geogràfic contemporani a Catalunya fins els anys quaranta*.
Maria Dolors GARCIA i RAMON de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Tendències recents del pensament geogràfic a Catalunya*.
Relació i comentari de comunicacions.
- 12 h Sessió presidida per Joan Sala, Director General d'Administració Local de la Generalitat de Catalunya.
Joan-Eugeni SÀNCHEZ i PÉREZ de la Universitat de Barcelona: *La política i l'administració del territori*.
Oriol NEL·LO i COLOM de l'Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona: *Les teories sobre l'ordenament del territori a Catalunya. Els precedents*.

Antoni TULLA i PUJOL de la Universitat Autònoma de Barcelona: *El pensament sobre l'ordenament del territori i la legislació actuals.*

Relació i comentari de comunicacions.

16 h Sessió presidida per Antoni Montserrat, economista.

Josep OLIVERAS i SAMITIER dels Centres Universitaris del Camp de Tarragona: *El paper del territori en l'activitat del sector financer a Catalunya: 1970-1990.*

Rafael GIMÉNEZ i CAPDEVILA de l'Institut Català per al Desenvolupament del Transport de la Generalitat de Catalunya: *Les comunicacions i els transports.*

17,30 h Conferència extraordinària. Nicolás Ortega Cantero de la Universidad Autónoma de Madrid: *Reflexiones sobre la geografía española contemporánea.*

18,30 h Sessió presidida per Joan Roig i Obiols, catedràtic de l'Institut de Batxillerat Menéndez Pelayo.

Agustín HERNANDO RICA de la Universitat de Barcelona: *Fonaments teòrics de la didàctica de la geografia.*

Pilar COMES i SOLÉ de la Universitat Autònoma de Barcelona: *La reforma educativa i la geografia a l'ensenyament obligatori (6 a 16 anys). Precedents i situació actual.*

Rosa ASCON i BORRÀS de la Universitat Autònoma de Barcelona: *La reforma educativa i la geografia a l'ensenyament post obligatori (16 a 18 anys). Realitat i perspectives.*

Relació i comentari de comunicacions.

Dijous, 14 març 1991

A BARCELONA, Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme, número 47

9,30 h Sessió presidida per Marc-Aureli Vila i Comaposada, geògraf, delegat de l'IEC a la Societat Catalana de Geografia.

Tomàs VIDAL i BENDITO dels Centres Universitaris del Camp de Tarragona: *La urbanització del territori i de la societat de Catalunya.*

Isabel PUJADAS i RUBIES de la Universitat de Barcelona i del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Població i demografia a Catalunya*

Enric MENDIZÀBAL i RIERA del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Les noves tendències del poblament.*

Relació i comentari de comunicacions.

12 h Sessió presidida per Rafael Pujol i Marigot, economista, Cap del Gabinet d'Estudis de la presidència de la Diputació de Barcelona

Roser MAJORAL i MOLINÉ de la Universitat de Barcelona: *Variacions i canvis recents de l'agricultura catalana.*

Mireia BELIL i BOLADERES del Centre Internacional d'Estudis Urbans: *Les transformacions de la indústria catalana després de la crisi.*

Francesc LÓPEZ i PALOMEQUE de l'Estudi General de Lleida: *Turisme i territori: El model geo-turístic català.*

Relació i comentari de comunicacions.

- 17,30 h *Conferència extraordinària.* Paul Claval de la Universitat de Paris-Sorbonne: *La Géographie et les Géographes au temps de la chute des murs.*
- 18,30 h Sessió presidida per Ricard Pie i Minot, arquitecte, director dels Serveis de Planejament i Gestió de l'Ajuntament de Barcelona.
- Pilar RIERA i FIGUERAS de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Les ciutats i el territori.*
- Josep SERRA i BATISTE de la Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona: *La ciutat metropolitana.*
- Manuel RIBAS i PIERA de la Universitat Politècnica de Catalunya: *La región metropolitana de Catalunya.*
- Relació i comentari de comunicacions.

Divendres, 15 març 1991

A BARCELONA, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme, número 47

- 9,30 h Sessió presidida per Salvador Llobet, geògraf, antic president de la Societat Catalana de Geografia.
- Antonio GÓMEZ ORTIZ de la Universitat de Barcelona: *Fonaments físics en l'ordenament del territori.*
- Joan BECAT del Centre de Recerques i d'Estudis Catalans i de la Universitat de Perpinyà: *L'anàlisi ecològica. Els recursos naturals: Ús i malgastament.*
- Pau ALEGRE i NADAL de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Les bases de dades i la cartografia.*
- Relació i comentari de comunicacions.

A BARCELONA, a l'Auditori del Centre d'Estudis i de Recerques Culturals de la Diputació de Barcelona (Pati Manning de l'edifici de la Casa de Caritat, carrer de Montalegre, número 7).

- 11,30 h *L'enregistrament de converses amb els geògrafs.* Projectió de vídeos cedits per M. Dolors Garcia i Joan Nogué.
- 12,30 h Conferència extraordinària. Peter Gould de la Pennsylvania State University: *Helping Others to be Geographers* (hi haurà servei de traducció simultània).

A BARCELONA, a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona, edifici de la Plaça de la Universitat

- 16 h Sessió presidida per Jordi Borja i Sebastià de la Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- Martí PARELLADA i SABATA de la Universitat de Barcelona: *Catalunya i l'Estat de les Autonomies.*
- Josep ROIG i MARTÍ de la Universitat de Barcelona: *Catalunya i la construcció d'Europa.*
- Relació i comentari de comunicacions.

A BARCELONA, al Paranimf de la Universitat de Barcelona, edifici de la Plaça de la Universitat.

19,30 h *SESSIÓ DE CLOENDA* del PRIMER CONGRÉS CATALÀ DE GEOGRAFIA
Lectura de les Actes i de les Conclusions

Altres actes que se celebraran en ocasió del Primer Congrés Català de Geografia

8 febrer 1991, divendres

a la SEU d'URGELL, a les 20,30 h

Acte de presentació del I Congrés Català de Geografia a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, amb assistència de l'alcalde Sr. Joan Ganyet.

El territori i la societat al I Congrés Català de Geografia. Intervindran els professors Lluís Casassas, president de la Societat Catalana de Geografia, i Roser Majoral, catedràtica de Geografia a la Universitat de Barcelona.

11 febrer 1991, Dilluns

a REUS, a les 20 h

Acte de presentació del I Congrés Català de Geografia al Centre de Lectura, carrer Major:

La Geografia a Catalunya i el I Congrés Català de Geografia. Intervindran els professors Lluís Casassas, president de la Societat Catalana de Geografia i Jordi Martí de la Universitat de Barcelona. Coordinador, Joaquim Basora.

16 febrer 1991, dissabte

a PALAFRUGELL, a les 20 h

Acte de presentació del I Congrés Català de Geografia a la Sala d'Actes de Can Genís (Ajuntament de Palafrugell): Taula rodona sobre *El Debat de la divisió territorial i el I Congrés Català de Geografia*: Intervindran els senyors Lluís Medir, alcalde de Palafrugell, Lluís Casassas, president de la Societat Catalana de Geografia, Lluís Riudor, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i les professores de l'Estudi General de Girona Margarida Castañer i Isabel Sallamaña. Coordinadora, Maria Crehuet.

18 febrer 1991, dilluns

a BARCELONA, a les 19 h

Acte de presentació del I Congrés Català de Geografia a la Casa Elizalde, carrer València, número 302, del Districte de l'Eixample:

La geografia i els geògrafs a Catalunya i el I Congrés Català de Geografia. Intervindran els professors Lluís Casassas, president de la Societat Catalana de Geografia i Oriol Nel·lo de la Universitat Autònoma de Barcelona. Coordinador, Santiago Costa.

20 febrer 1991, dimecres

a GRANOLLERS, a les 19 h

Acte de presentació del I Congrés Català de Geografia, al Museu. Geografia física i ordenament territorial. Intervindran els professors Lluís Casassas i Simó, president de la Societat Catalana de Geografia, i Josep M. Panareda i Clopés, de la Universitat de Barcelona.

1 març 1991, divendres

a TORTOSA

Actes de presentació del I Congrés Català de Geografia:

A les 12 h: *Roda de premsa* informativa

A les 20 h: A la Sala d'Actes de l'Institut de Batxillerat de Tortosa, avinguda de l'Estadi, *Taula Rodona sobre L'ordenació territorial de Catalunya: Quin país volem?* Intervindran els senyors Max Cahner, Lluís Casassas i Manuel Ribas i Piera. Actuarà de moderador, el professor Lluís Margarit de l'Institut de Batxillerat.

4 març 1991, dilluns

a BARCELONA, a les 18,30 h

Inauguració de l'Exposició de Mapes Antics de Catalunya organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya i la Societat Catalana de Geografia en ocasió del Primer Congrés Català de Geografia. L'exposició serà a la Sala d'Exposicions del Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís, número 10, principal). Es podrà visitar del 4 al 15 de març (llevat els dies 9 i 10) de 18h 30 a 21h.

7 març 1991, dijous

a SABADELL, a les 20,30 h

Taula rodona organitzada per la Unió Excursionista de Sabadell (carrer de la Salut, número 14-16) en ocasió del I Congrés Català de Geografia, sobre *Els espais agrícoles i naturals del rodal de Sabadell. Riquesa, possibilitats i futur.* La taula rodona serà a la Sala d'Actes de la UE de S.

8 març 1991, divendres

a SABADELL, a les 19,30 h

Conferència del professor Lluís Casassas i Simó, president de la Societat Catalana de Geografia: *Consideracions sobre el geògraf sabadellenc Pau Vila*, organitzada per la Fundació Bosch i Cardellach en ocasió del I Congrés Català de Geografia. L'acte se celebrarà a la Sala d'Actes del Casal Pere Quart (la Rambla de Sabadell, número 69).

11 març, dilluns

a BARCELONA, a les 12 h

Inauguració de l'Exposició Tres-cents anys de cartògrafs catalans organitzada per la Cartoteca de Catalunya de l'Institut Cartogràfic de Catalunya en ocasió del I Congrés Català de Geografia. La presentació serà a càrrec de Montserrat Galera, cap de Secció de la Cartoteca de Catalunya.

La inauguració serà a la Sala d'Actes del local de l'Institut Cartogràfic de Catalunya del carrer de Brusi, número 17, i es podrà visitar el dia de la inauguració i els dies 13, 14 i 15 de març de les 16 h a les 18,30 h.

a BARCELONA, a les 17,30 h

Inauguració de l'Exposició *Fes-te teu el delta del Llobregat*. L'exposició serà organitzada per l'Ajuntament del Prat de Llobregat en ocasió del I Congrés Català de Geografia. Assistiran a la Inauguració la Sra. Irma Fabró, directora del Museu Municipal del Prat i autoritats locals. L'exposició serà a la galeria alta del Pati de la Casa de Convalescència de l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Carme, número 47, Barcelona). Es podrà visitar del dia 11 al dia 22 de març, excepte els dies 16 i 17, de les 10 h a les 21 h.

14 març 1991, dijous

a BARCELONA, de les 12 h a les 15 h

Visita guiada organitzada per l'Ajuntament de Barcelona a les realitzacions del front marítim i a la Vila Olímpica de la Nova Icària (per a la visita caldrà inscriure's prèviament a la secretaria del Congrés).

Recepció a l'Ajuntament de la Ciutat. Presentació del I Congrés Català de Geografia.

a SABADELL, a les 20,30 h

Taula rodona organitzada per la Unió Excursionista de Sabadell (carrer de la Salut, número 14-16) en ocasió del I Congrés Català de Geografia sobre *El Parc Natural de Sant Llorenç de Munt. Quin model de Parc? Situació actual i perspectives de futur*. La taula rodona serà a la Sala d'Actes de la UE de S.

16 març 1991, dissabte

al PRAT DE LLOBREGAT

Visita guiada organitzada per l'Ajuntament del Prat de Llobregat a llocs diversos del terme per analitzar-ne les transformacions i l'alteració ecològica. Sortida a les 10 h de la plaça d'Espanya de Barcelona (per a la visita caldrà inscriure's prèviament a la secretaria del Congrés).

17 març 1991, diumenge

a SABADELL

Excursió de coneixement del Parc Natural de Sant Llorenç de Munt organitzada per la Unió Excursionista de Sabadell en ocasió del I Congrés Català de Geografia dins del cicle anual d'excursions. Per a inscripcions i informacions, a la secretaria de la Unió Excursionista, carrer de la Salut, número 14-16 de Sabadell, telèfon 725 87 12, de 7 a 9 del vespre.

Lloc de sortida: Plaça Marçet, a les 8 h del matí del diumenge 17 de març.

Mes de maig 1991

a SABADELL

Conferència-col·loqui sobre *Economia i territori* a l'Institut Sallarès i Pla del Gremi de Fabricants de Sabadell (carrer de Sant Quirze, número 30). Ja s'anunciarà més endavant el nom del conferenciant, el dia exacte i l'hora de l'acte.

NOTES

Indiqueu, si us plau, a la Secretaria del Congrés, a quina ponència voleu apuntar la comunicació, i el nom de la ciutat on us plauria d'assistir als actes del dia 12 de març per poder-los preparar convenientment.

Grup	I	El pensament geogràfic, a Manresa.
"	II	La política i l'ordenament del territori, a Girona
"	III	Diversitat de les bases físiques en l'ordenament del territori, a Tarragona.
"	IV	Població i poblament, a Vic.
"	V	L'economia i el territori, a Sabadell
"	VI	Les comunicacions i l'espai, a Vilanova i la Geltrú.
"	VII	El fet metropolità, a Terrassa.
"	VIII	Les relacions de Catalunya amb l'exterior, a Lleida.
"	IX	La didàctica i la metodologia de la geografia, a Cerdanyola del Vallès.

No es podrà garantir la publicació immediata de les comunicacions que es rebin després del dia 10 de febrer de 1991. Les comunicacions s'han de trametre a la seu de la Societat Catalana de Geografia.

Hom pot trametre comunicacions que facin referència als aspectes físics, instrumentals i metodològics de la geografia en relació al contingut de cadascuna de les ponències.

Es recorda que els drets d'inscripció són els següents:

Drets normals 6.000,- ptes.
Socis de la SC de G. i estudiants 4.000,- ptes.

No oblideu trametre el justificant del Banc o de la Caixa que acrediti l'ingrés dels drets d'inscripció. La inscripció i el pagament dels drets corresponents donaran dret a rebre les publicacions del Congrés i al trasllat i al dinar a la població escollida.

SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA
(Institut d'Estudis Catalans)
Secretaria del Primer Congrés Català de Geografia
(Enric Bertran, secretari general)
carrer del Carme, número 47
08001 Barcelona
Telèfon (93) 318 55 16
Fax 412 29 94

Direcció bancària de la
SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA
compte corrent nº 036847-88
Banca Catalana
agència Passeig de Gràcia, nº 84
08008 Barcelona